

Universitätsbibliothek Wuppertal

Pauli Manutii Epistolarum Libri XII

Manuzio, Paolo

Lipsiæ, Anno 1698

Vita Pauli Manutii Aldi F. ex ejus potissimum scriptis collecta

---

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-875](#)

VITA
PAULI MANUTII
ALDI F.
EX EJUS POTISSIMUM
scriptis collecta.

Aulus Manutius, Aldo parente
Docto Doctior Filius anno na-
tus ut opinor 1512. non accura-
ta modo Latinæ linguæ cogni-
tione instructus, sed & imitationem Cice-
ronis potissimum, ut Eloquentiæ princi-
pis adhibuit, (lib. I. Epist. 3. & 4.) Cumque
è M. Tullii Oratore didicisset, vertendo,
commentando, stylumque exercendo
parari augerique bene dicendi faculta-
tem, sapientiamque Eloquentiæ esse con-
jungendam, ita se comparavit, ut paratâ è
cæteris antiquis scriptoribus rerum co-
gnitione, ad Ciceronem posteritatis com-
modo illustrandum, totum se converte-
rit, ut legi melius atque intelligi deinceps
posset. Igitur emendatiorem longe, fre-
quentius dedit, post Epistolas, atque Ora-
tiones (lib. II. Epist. 9.) Commentariis il-
lustravit.

PAULI MANUTII

Doctis, Jupiter, & laboriosis.
tum verò disertissimè eas, quæ ad familia-
res (l. 6. Epist. 16. & l. 7. Ep. 10.) scriptæ sunt,
& ad Pompejum Atticum illustravit : ut
cum parente filium Aldum, totum ador-
nasse Ciceronem videas, præterea nem-
inem. Et certè propria ea Manutianæ fa-
miliæ laus, si verum fateri volumus, ne-
minem unum plura in Oratorum princi-
pe aut præstis se aut accuratiùs adnotasse.

Græcarum quoq; literarum in paucis
peritus Paulus, Philippicas Demosthenis
disertè Latinâ civitate donavit. Antiquita-
tis quoq; doctissimus de legibus (lib. 2. Ep.
13.) de Civitate Romana, deq; Senatu bre-
viter, sed venuste conscripsit. Romam hic
Venetiis honoris gratiâ à Pio IV. Pontif.
Maxim. (l. 8. Ep. 1.) ut sacros libros atque
Ecclesiasticos pari cum profanis, aut ma-
jore diligentia evulgaret, evocatus, sti-
pendio ad id quinq; millium scutatorum
accepto, (l. 10. Ep. 12.) At laboribus ille in
tot tantisque molestiis non frangebatur,
homo studiis imprimis addictus, contra-
cta macie ac pallore quod & sündicat effi-
gies : oculorumq; & stomachi dolore, (l.
11. Ep. 5. 22. l. 4. Ep. 45. l. 5. Ep. 15.) ut lucu-
brando olei plus quam vini (quod de A-
theni-

VITA.

theniensi olim Oratore ja^ctatum) consumisse videatur. (l.9.Ep.5.) Roma post decem annorum labores Venetias rediit An. 1570. ut valetudini consuleret, & ad studia, quæ magnam tum ja^cturam fecerant, rediret. Post biennium rursus jam sexagenarius Romam profectus, filiam, quam unicā habebat, honesto (l.11.Ep.15.) juveni Jurisconsulto despōndit (l.12.Ep.4.) sed Cardinalium & amicorum suasu, jussu Gregorii XIII. Pontif. Maxim. sedē in ibi figere (l.11.Ep.15.) denuō coactus est. In Epistolis scribendis, atque adeō latino sermone sic regnat, ut ad veterum gloriam propius accessisse credatur nemo. Senex admodum & exhaustus, septuagenario, credo, major Romæ vitâ functus est, conditusque in æde sacra Deiparæ Virginis supra Minervam, nullo tamen, quod equidem miror, addito titulo, ab Aldo F. qui solus paterni nominis hæres (alter enim filius in pueritia obierat libr. 4. 37.) sepulchri honorem, in libris potius coacervandis, quam scribendo occupatus neglexisse putatur.

Pauli autem hæc scripta propriis typis edita feruntur.

PAULI MANUTII VITA.

Scholia & ad oram notæ in Epistolas ad familiares, & in Officiorum libellos.

Commentarios in Epistolas ad familiaries & ad Atticum, Brutum & Q. Fratrem.

Scholia in Ciceronis Philosophicos libros, & in Asconium Pedianum.

Additamentum ad Ambrosium Calepinum.

Commentaria in omnes Ciceronis Orationes; copiosius verò in eam pro Sextio, & pro Archia Poëta.

Antiquitatum libros de Legibus, de Senatu, de civitate Romana, & hos quidem nondum in germania excusos.

Demosthenis Philippicas quatuor Latinas fecit.

Beatum Cyprianum à se emendatum notis illustravit.

Apophthegmata & Adagia Chiliaстis Batavi Patrum Tridentinæ Synodi jussu sordibus expurgavit.

Epistolarum ejus libri XII. & Præfationum unus.

AL